אידישע העלדן

שפּאַנענדער ראָמאַן פון'ם אידישן לעבן
אין דער צייט פון דער גרויסער מלחמה

פון י. נ.

(פאָרטזעצונג)

— שענבערג! דו האָסט געזעען שענ־בערג'ן? — האָט ראָפאל ניימאַן אַ שפּרונג געטאָן. — מענש, פאַרוואָס האָסטו דאָס ביז איצט ניט געזאָגט? הייסט עס, אַז דער גרויסער שוויינער לעבט און ער האָט זיך איינגעקויפט אַן כוואַסטונאַוו'ן פריינטשאַפט! איצט בין איך זיכער, אַז ער האָט געראַטעוועט דעם אַלטן ר' שמ־שון'ען פון דער תליה. איך האָב אַלזאָ ניט געמאַכט קיין פעלער, ווען איך האָב געשיקט דעם גרויסן שוויינער אין דעם רוסישן לאַנד. האָסטו מיט אים גע־רעדט?

— מיט אַ גרויסן שוויינער לאָזט זיך איבערהויפּט ניט רעדן, — האָט מאַיר מאַרגאָלים זיך פאַרגונען צו מאַכן אַ וויץ, ער האָט מיר געגעבן אַ וואונק אַז איך זאָל שווייגן. ער האָט ניט געוואָלט, אַז כוואַסטונאַוו זאָל באַמערקן אונזער פון איך האָב געמוזט שווי־גען. מער האָב איך אים ניט געזען.

— אַ שאָדן, — האָט ניימאַן געמורר־מעלט, — איך וואָלט איצט גערן גע־וואָלט, אַז שענבערג זאָל זיין לעבן אונז. מאַיר מאַרגאָלים האָט נאָר פאַר קנייטשט מיט די פלייצעס.

— אַ ווײַלע זיינען זיי אַלע שטיל גע־בליבן. עס האָט געהערשט אין דער קליי־נער געזעלשאַפט אַ געדריקטע שטימונג.

— עס איז פאַר מיר זייער וויכטיק צו וויסן אַז שענבערג האָט אויסגעהאַלטן די פּראָבע, און אַז עס איז אים געלונגען צו געווינען כוואַסטונאַוו'ן אויף זיין זייט, — האָט ראָפאל ניימאַן באַמערקט, — איך בין זיכער, אַז אונזער שוויינער וועט אויפ טאָן גרויסע זאַכן, אָבער דו האָסט באַ־גאַנען אַן עולה, מאַיר, וואָס דו האָסט ניט געוווּסט די געלענגהייט מיט אים זיך צוזאַמענקומען. ער וואָלט דיר פיליייכט געגעבן אויסקינדפּטע וואָס עס איז גע־וואָרן מיט אונזערע אַנדערע חברים פון דער קאַלישער שלאַכט. דו וואָלסט אויך אים געקאָנט זיין צו הילף אין דעם רו־סישן לאַנד.

— דאָן בלייבט אונז איבער נאָר צו גיין קיין מיסליץ, ברייגען צו דער קבו־רה אונזער אונגליקלאַכן פריינט, פאַר־זאָרגן אונזערע כלות, און אַליין צוריקקערן זיך אין דער מלחמה, — האָט ראָפאל נייר־מאַן געזאָגט מיט אַ פעסטער שטימע, — וואָרום אַזוי לאַנג ווי אונזערע חברים זיינען אויף דער שלאַכט לינינע, און אַזוי לאַנג ווי מיר ווייסן ניט זייער שיקזאַל קאָנען מיר ניט דיינקען וועגן אונזער אייג־נענעם גליק.

די ביידע מיידלאַך האָבן צוגעשאָקלט מיט די קעפּ. זיי האָבן שטיל באַוואונ־דערט די גרויסמוטיקייט פון דעם יונגן ראָפאל ניימאַן.

— אָבער איר זייט נאָך ביידע אין רוסישע מונדירן, און ניט אין די קליי־דער פון אַ רוסישן סאָלדאַט, האָט מאַיר מאַרגאָלים באַמערקט. מיר וועלן האָבן גרויסע שטערונגען פון דער עסטרייכי־שער מיליטער.

דערצו וועט זיך שוין געפינען אַן עצה, — האָט ראָפאל ניימאַן געענטפערט קורץ, — קום מאַיר, לאָמיר נעמען אונזער טויטן.

אַלס אַ שוועסטער פון דעם רויטן קרייץ, איז לידיאַ געווען גוט באַקאַנט מיט די הילף אַרבעט אויף די שלאַכטפעלדער. אויף איר עצה האָט ראָפאל ניימאַן פון זיך אַראָפּגענומען זיין רוסישן מאַנטל, פון וואָס זיי האָבן געמאַכט אַ טראָג־בעטל, אויף וועלכער מען האָט אַרויס־געלייגט נייפעלד'ס טויטן קערפּער.

און שטיל האָט זיך געגעבן דער טרויר־ער־צוג דורך דער בלאַסער לבנה־נאַכט איבער דעם גרויסן שלאַכטפעלד אויף דער רוסישער גרעניץ.

קאַפּיטל 35

פאַנעניקאַ יאַרווינאַ איז געווען ניט גוט געשטימט, זייט זי האָט באַמערקט אין דעם לאַזאַרעט די ליבע צווישן דער רוסישער אַריסטאָקראַטישער טאָכטער לי־דיאַ סאַכאַראָוואַ און דעם קרינג־געפאַנ־גענעם מאַיר מאַרגאָלים. איז די שיינע פאַליאַטשקע פאַרצערט געוואָרן פון אַ שרעקלאַכער אייפערזוכט.

זי האָט געקאָנט מאַיר מאַרגאָליסן פון זיין פריערדיקער יוגנט. זי האָט אים גע־ליבט זייט דעם ערשטן מאָל ווען ער איז געקומען מיט זיין פאָטער אין איר מיס־ליצער הויף וועגן געשעפט, און זי האָט געבעטלט ביי אים ליבע. מיט איר קער־פּער און מיט איר נשמה האָט זי זיך גע־וואָלט צו אים איבערגעבן. זי, די שטאָל־צע פּויליש אַריסטאָקראַטקע האָט גע־שמאַכטעט נאָך דער ליבע פון אַ קליין שטעטלדיקן נאַליציאַנער אידן!

אָבער ער האָט איר ליבע צוריקגעוויזן, מיט קאַלטער פאַראַכטונג. האָט ער גע־ענטפערט אויף אירע הייסע ליבעס דער־קלערונגען און האָט איר איצט אויסגע־ביטן אויף דער דאָזיקער רוסישער מיי־דעל פון דעם רויטן קרייץ.

איז דאָס ניט פאַר איר, די פאַנעניקאַ קאַנוויצקי, אַ שווערע באַליידיקונג? האָט דער אידישער יונגערמאַן ניט־צעטראָטן אונטער זיינע פיס איר שטאָלץ, דעם שטאָלץ פון אַ פּויליש אַריסטאָקראַט־קע?!

פאַנעניקאַ יאַרווינאַ האָט געברענט פון צאָרן. דאָס איז געווען ניט די אייפער־זוכט אַליין, זאָנדאַרן אויך די ברויזנדע ליידנשאַפט וואָס האָט ווידער דערוואַכט אין איר האַרצן צו דעם אידישן יונגער־מאַן.

און די פאַרדאַרבענע פאַליאַטשקע איז געווען אַנטשלאָסן, עס מעג זיין וואָס עס וויל, זי מוז שטערן די ליבע פון מאַיר מאַרגאָלים מיט לידיאַ סאַכאַרא־וואַ.

אָבער אויף דער דאָזיקער געראַנק האָט איר ניט געטרייסט. זי האָט זיך געפילט באַליידיקט וואָס דער אידישער יונגער־מאַן ליבט אַן אַנדערע און ניט איר, און זי איז אַרומגעגאַנגען אין כעס און צע־רייצט.

אין דעם דאָזיקן צושטאַנד האָט זי זיך געפונען ווען קאַפּיטאַן כוואַסטונאַוו האָט איר באַזוכט אין אַ געוויסער נאַכט.

די שיינע פאַליאַטשקע האָט אים ניט געענטפערט אויף זיין באַגריסונג און זי האָט אים אָפּגעשטויסן פון זיך אַלס ער האָט איר געוואָלט אומאַרמען.

— דו דערצייל מיר בעסער אויב דו ביסט געווען ביים אַרעל פאַרשטייער קאָנ־סטאַנטין יעפימאָוויץ סאַכאַראָוו? האָסט זו אים איבערגעגעבן אַז זיין טאָכטער איז פאַרליבט אין אַ זשיד?

די אויפגאַמע וואָס זיין מעטרעסע האָט אים געגעבן, האָט אויף כוואַסטונאַוו'ן געמאַכט זייער אַ שלעכטן איינדרוק. ער האָט געפילט ווי דער צאָרן פלאַקערט אין אים אויף, אָבער ער האָט זיך צוריקגע־האַלטן און געענטפערט גערייצט:

— געוויס בין איך געווען, איך האָב אים אַלעם דערציילט. אין אָנפאַנגס האָט ער גאָרניט געוואָלט גלויבן זיינע אייגע־נע אויערן. זיין איינציקע טאָכטער, די טאָכטער פון דעם וואַקנער פּרעדוואָרי־טעל זאָל באַגיין אַזאַ סקאַנדאַל! פאַר־ליבן זיך אין אַ זשיד, און נאָך אין אַ נאַליציאַנער זשיד! דאָן האָט ער מיר אָבער פאַרזיכערט, אַז ער וועט די זאַך אונטערזוכן און ער וועט געמען לידיאַ'ן אויף אַ שטרייפנדן פאַרהער.

לויט ווי איך האָב שפּעטער דערפאָ־רען האָט סאַכאַראָוו טאַקע געגומען זיין טאָכטער אויפ'ן פאַרהער און צווישן פאָ־טער און טאָכטער האָט אויסגעבראָכן אַ שרעקלאַכער שטורם. לידיאַ האָט אָפּן און אומדערשראָקן דערקלערט איר פאָטער, אַז זי ליבט טאַקע דעם אידן, און אַז זי זעט אין דעם קיין פאַרברעכן ניט, עס איז אין אמת'ן דאָך קיין אונטערשייד וואו אַ מאַן גייט, צי אין אַ קלויסטער אָדער אין אַ שול, אויב ער באַזוצט נאָר די מעלות וואָס אַ מיידל זוכט אין אַ מאַן.

— אָט אַזוי האָט לידיאַ סאַכאַראָוואַ גע'טענה'ט צו איר פאָטער.

— און ער? — האָט פאַנעניקאַ יאַר־וויינאַ געפרעגט מיט אַן איינגעהאַלטע־נעם אָטעם, — וואָס האָט ער געזאָגט?

— ער האָט איר געסטראַשעט אַוועק־צישיקן אין אַ מאָנאַסטיר — האָט קאַ־פּיטאַן כוואַסטונאַוו אָפּגעגעבן זיין באַ־ריכט, — ער האָט געשריען, געליאַרמט און עס איז געווען אַ גרויסער סקאַנ־דאַל.

— נו? — האָט פאַנעניקאַ יאַרווינאַ ווייטער געפרעגט — האָט זי זיך אָפּגע־טרייסלט פון איר זשיד? אָדער האָט איר דער פאָטער טאַקע אַוועקגעשיקט אין אַ מאָנאַסטיר?

כוואַסטונאַוו, וועלכער איז אַליין גע־ווען אויפגערעגט פון זיין געליבטער'ס אויפגאַמע, האָט שטאַרק געצויגן דעם רויך פון זיין ברענענדיקן סיגאַר און האָט געקוקט אויף זיין מעטרעסע מיט אַ גיפטיקן שמייכל.

— איך ווייס ניט — האָט ער באַ־מערקט מיט שפּאָט, — וואָס אינטערע־סירט דיר אַזוי שטאַרק די טאָכטער פון דעם וואַקנער רוסישן אַריסטאָקראַט און דער נאַליציאַנער זשיד? וואָס גייט דיר אָן אויב זי ליבט אים, אָדער ער ליבט איר? אָדער אין ביי דיר אַזוי טייער די ערע פון לידיאַ סאַכאַראָוואַ?

און כוואַסטונאַוו האָט זיך גראָב פאַ־נאַנדערגעלאַכט.

פאַנעניקאַ יאַרווינאַ איז רויט געוואָרן און זי האָט אויסגערופן מיט צאָרן:

— זייט וועגן האָסטו זיך גענומען דאָס רעכט מיך צו נעמען אויף אַ פאַרהער? איך גלויב ניט אַז דו ביזט אַהער גע־קומען מיך צו עקזאַמענירן. דו ענט־פער מיר וואָס איך פרעג דיר: וואָס איז געוואָרן מיט לידיאַ'ן?

כוואַסטונאַוו האָט עפּעס געברומט, האָט אַ קריץ געטאָן מיט די ציין און געזאָגט:

— צום טייוול! — ווער ביזטו דען מען זאָל דיר ניט טאָרן אויפרעגן? דו ביסט אַ פּראָסטיטוטקע, וועלכע יעדער מאַן קאָן האָבן. אַלע פאַליאַטשקעס וועלן זיך איבערגעבן דעם ערשטן מאַן וואָס זיי באַגעגענען.

די פאַליאַטשקע האָט מער ניט געקאָנט אויסהאַלטן די באַליידיקונג, אַז זי איז אַ פּאַרסטיטוטקע, און זי האָט אויסגע־שריען:

— און־דאָס רעדסטו? דו, וועלכער האָט זיך אַריינגערעדט אין אונזער הויז און צעשטערט אונזער גליק?! דו, וועל־כער האָט אין גאַליציע געפייערט אַלע ווייסטע הוליאַנקעס?! דו, רוסישער הונט!

אין דעם נעקסטן אויגנבליק האָט זי אַרויסגעשטויסן אַ שרעקלאַכן געשריי פון שמערץ און אַ שווערער קענגשטאַנג איז מיט אַ שווערן קראַך געפאַלן צו דער ערד.

דאָס איז געווען אַ קליינע בראָנזענע סטאַטוע וואָס איז געשטאַנען אויפ'ן טיש און וואָס קאַפּיטאַן כוואַסטונאַוו האָט אַ שליידער געטאָן זיין מעטרעסע מיט אַ קאָפּ אין זיין ווילדן כעס איבער איר באַ־ליידיקונג.

די סאַטוע וואָס ער האָט געוואָרפן האָט צו גוט געטראָפן. זי איז מיט גרויס סישן לאַנגער.

— אָבער בלייבן לייגנער אין דעם רוסישן לאַגער איז פאַר מיר געווען אומ־מעגלאַך, — האָט מאַיר מאַרגאָלים זיך פאַרטיידיקט, — ווען כוואַסטונאַוו האָט בע צומיר, אין דער שטלעצער אַריסטאָ־קראַט פון וואַקנאַ, געוואָרן אַזוי בייז, דאָס ער האָט איר געוואָלט פאַרשיקן אין אַ מאָנאַסטיר. מיר האָבן קוים געהאַט צייט צו אַנטלויפן. אַלעס איז נאָך געווען צו פאַרדאַנקען שוועסטער פון דעם רויטן קרייץ, וואָס האָט לידיאַ'ן געגעבן אַ פרייען גאַנג דורך די רוסישע ליניעס. מיר האָבן לייגנער זיך ניט געקאָנט אָפּשטע־לען אין דעם רוסישן לאַגער. עס איז געווען צו געפערלאַך.

— דאָן בלייבט אונז איבער נאָר צו גיין קיין מיסליץ, ברייגען צו דער קבו־רה אונזער אונגליקלאַכן פריינט, פאַר־זאָרגן אונזערע כלות, און אַליין צוריקקערן זיך אין דער מלחמה, — האָט ראָפאל ניי־מאַן געזאָגט מיט אַ פעסטער שטימע,

— וואָרום אַזוי לאַנג ווי אונזערע חברים זיינען אויף דער שלאַכט לינינע, און אַזוי לאַנג ווי מיר ווייסן ניט זייער שיקזאַל קאָנען מיר ניט דיינקען וועגן אונזער אייג־נענעם גליק.

די ביידע מיידלאַך האָבן צוגעשאָקלט מיט די קעפּ. זיי האָבן שטיל באַוואונ־דערט די גרויסמוטיקייט פון דעם יונגן ראָפאל ניימאַן.

— אָבער איר זייט נאָך ביידע אין רוסישע מונדירן, און ניט אין די קליי־דער פון אַ רוסישן סאָלדאַט, האָט מאַיר מאַרגאָלים באַמערקט. מיר וועלן האָבן גרויסע שטערונגען פון דער עסטרייכי־שער מיליטער.

דערצו וועט זיך שוין געפינען אַן עצה,

— האָט ראָפאל ניימאַן געענטפערט קורץ,

— קום מאַיר, לאָמיר נעמען אונזער טויטן.

אַלס אַ שוועסטער פון דעם רויטן קרייץ, איז לידיאַ געווען גוט באַקאַנט מיט די הילף אַרבעט אויף די שלאַכטפעלדער. אויף איר עצה האָט ראָפאל ניימאַן פון זיך אַראָפּגענומען זיין רוסישן מאַנטל, פון וואָס זיי האָבן געמאַכט אַ טראָג־בעטל, אויף וועלכער מען האָט אַרויס־געלייגט נייפעלד'ס טויטן קערפּער.

און שטיל האָט זיך געגעבן דער טרויר־ער־צוג דורך דער בלאַסער לבנה־נאַכט איבער דעם גרויסן שלאַכטפעלד אויף דער רוסישער גרעניץ.

קאַפּיטל 35

פאַנעניקאַ יאַרווינאַ איז געווען ניט גוט געשטימט, זייט זי האָט באַמערקט אין דעם לאַזאַרעט די ליבע צווישן דער רוסישער אַריסטאָקראַטישער טאָכטער לי־דיאַ סאַכאַראָוואַ און דעם קרינג־געפאַנ־גענעם מאַיר מאַרגאָלים. איז די שיינע פאַליאַטשקע פאַרצערט געוואָרן פון אַ שרעקלאַכער אייפערזוכט.

זי האָט געקאָנט מאַיר מאַרגאָליסן פון זיין פריערדיקער יוגנט. זי האָט אים גע־ליבט זייט דעם ערשטן מאָל ווען ער איז געקומען מיט זיין פאָטער אין איר מיס־ליצער הויף וועגן געשעפט, און זי האָט געבעטלט ביי אים ליבע. מיט איר קער־פּער און מיט איר נשמה האָט זי זיך גע־וואָלט צו אים איבערגעבן. זי, די שטאָל־צע פּויליש אַריסטאָקראַטקע האָט גע־שמאַכטעט נאָך דער ליבע פון אַ קליין שטעטלדיקן נאַליציאַנער אידן!

אָבער ער האָט איר ליבע צוריקגעוויזן, מיט קאַלטער פאַראַכטונג. האָט ער גע־ענטפערט אויף אירע הייסע ליבעס דער־קלערונגען און האָט איר איצט אויסגע־ביטן אויף דער דאָזיקער רוסישער מיי־דעל פון דעם רויטן קרייץ.

איז דאָס ניט פאַר איר, די פאַנעניקאַ קאַנוויצקי, אַ שווערע באַליידיקונג? האָט דער אידישער יונגערמאַן ניט־צעטראָטן אונטער זיינע פיס איר שטאָלץ, דעם שטאָלץ פון אַ פּויליש אַריסטאָקראַט־קע?!

פאַנעניקאַ יאַרווינאַ האָט געברענט פון צאָרן. דאָס איז געווען ניט די אייפער־זוכט אַליין, זאָנדאַרן אויך די ברויזנדע ליידנשאַפט וואָס האָט ווידער דערוואַכט אין איר האַרצן צו דעם אידישן יונגער־מאַן.

און די פאַרדאַרבענע פאַליאַטשקע איז געווען אַנטשלאָסן, עס מעג זיין וואָס עס וויל, זי מוז שטערן די ליבע פון מאַיר מאַרגאָלים מיט לידיאַ סאַכאַרא־וואַ.

אָבער אויף דער דאָזיקער געראַנק האָט איר ניט געטרייסט. זי האָט זיך געפילט באַליידיקט וואָס דער אידישער יונגער־מאַן ליבט אַן אַנדערע און ניט איר, און

קויפט ביי גוטקינען און שפּאַרט געלט

פרויען!

איצט איז די צייט צו קויפן אייערע קליידער פאַרן ספּרינג

איבער 800 קאָוטס, דרעסעס און סוטס

זיינען גרייט פאַר אייער אויסוואַל

הונדערטער סטיילס, קאָלירן און וואַרעס

אַלעס פון דער גאָר לעצטער מאָדע גרייט פאַר אייך צום אויסקלייבן

דרעסעס — קאָוטס און סוטס

$5.95 ביז $18.50 — $9.50 ביז $35.00

טויזנטער פרויען זיינען אונזערע צופרידענע קאַסטאָמערס—פאַרוואָס זאָלט איר ניט זיין איינע פון זיי?

קומט און זעט אונזער סטאָק, מיר פאַרזיכערן אייך אַז איר וועט שפּאָרן געלט

Gutkin's Ladies Ready-to-Wear

950 MAIN ST. (Cor. Flora Ave) PHONE 55 523

נאָך אַ שווערן טאָג אַרבעטן

אַ פרייליכע אויפגאַמע און אַ קאַפּע פון

קאַפּע ווי עס דאַרף צו זיין

היינט אויף דער ראַדיאָ

CKY
ווינניפּעג
4.15—לעקציע פון פראָפ. פ. וו. מאַפּיט. CNRW 780
ווינניפּעג
9.00—סי. ען. אר. טראַנקאַנטינענטאַל נעטוואָרק. CJRW 499.7
פלעמינג
5.40—מוזיק.
6.00—אַנקל פּיטער.
8.00—בריידזש גיים.
8.30—מעלראָז טריאָ.
9.00—סאַ־אַ־טאָן פּראָגראַם. CJGX 650
יאָרקטאָן
7.15—פאַרמערס פריירי ראַדיאָ שטונדע. WLW 700
5.30—סינסינאַטי. קאָנצערט מוזיק. WTAM 1070
7.00—קליוולאַנד. זונשיין אַרטיסטן שעה WLW 700
8.00—סינסינאַטי. קלאַסיקס. KMOX 1090
9.00—סט. לואיס. מוזיקאַל. פּראָגראַם. WCCO 810
9.30—מינעאַפּאָלים, סט. פּאָול. טעאַטער קלאַסיקס. N.B.C.—WTAM 1070
10.00—קליוולאַנד. אָפּערא "האַלאָ". WGN 720
10.30—שיקאַגאָ. אָרקעסטער. דרים שיפּ. KMOX 1090
10.30—סט. לואיס. אָרקעסטער. WENR 870
11.00—שיקאַגאָ. וואַדעוויל. WTAM 1070
11.00—קליוולאַנד. פּיטשור, טעניס. WMAQ 670
11.00—שיקאַגאָ. טאַנץ מוזיק.

NEW PALACE THEATRE

היינט, מאָרגן און שבת

"ליטל דזשאַני דזשאָנס"

ריידנדיק, זינגענדיק, אויך ריידנדע קאָמעדיע, סעריאַל, פּיטשורעס

אימפּעט געפאַלן אויף יאַרווינאַ'ס קאָפּ און איר שיר צעשמעטערט דעם שאַרבן. עס האָט איר נעמאַכט אַ טיפע לאָך אין קאָפּ און זי איז אָפּגעגאַנגען געוואָרן מיט בלוט.

זי האָט אַרויסגעשטויסן אַ ווילדן גע־שריי און איז געפאַלן צו דער ערד, דאָן אָבער איז זי ווידער אויפגעשטאַנען און האָט זיך געלאָזט לויפן צו דער טיר.

— צו בעזומאָוו'ן! — האָט זי גע־קרעכצט. — צום קאָמאַנדיר! — ער זאָל אַלעס וויסן, אַלעס הערן!

— דו וועסט ניט גיין! — האָט כוואַסטונאַוו אויסגעברומט ווי אַ ווילדע חיה און ער האָט זיך אַ וואָרף געטאָן צו איר.

ווילד האָט ער איר אַ ריס געטאָן צו־ריק פון דער טיר.

זיינע אויגן האָבן געבליצט, זיינע ציין זיינען געווען צוזאַמענגעררייקט, און זיינע פויסטן צוזאַמענגעקראַמפּט. ער האָט אויסגעזען אין דעם דאָזיקן אויגנבליק ווי אַ ווילדע חיה, וואָס האָט דערשמעקט פריש בלוט.

— דו וועסט ניט גיין! — האָט ער געברומט. — דו זאָלסט ניט לויפן מיט קיינע געשיכטעס צום קאָמאַנדיר! איך וועל דיר שוין פאַרשטאָפּן דאָס מויל!

יאַרווינאַ האָט זיך אָנגעהויבן רייסן פון אים מיט אַלע כחות און אין דער זעלבער צייט האָט זי געשריען און גע־רופן נאָך הילף.

כוואַסטונאַוו האָט געוואָלט אַרויפלייגן זיין האַנט אויף איר מויל, אום צו פאַר־שטיקן איר געשריי.

עס האָט זיך אָנגעפאַנגען אַ שרעקלאַ־כער קאַמף. אַ קאַמף, אויף לעבן און טויט.

יאַרווינאַ, אָבוואָל אַ פרוי, איז זי אָבער געווען פעסט געבויט און שטאַרק. דערצו נאָך, האָבן די שמערצן, דער האַס און דער אימפּעט איר צוגעגעבן מער קרעפט, און דער קאַמף צווישן זיי ביידע איז אַרומגעגאַנגען אין כעס און צע־רייצט.

אין דעם דאָזיקן צושטאַנד האָט זי זיך געפונען ווען קאַפּיטאַן כוואַסטונאַוו האָט איר באַזוכט אין אַ געוויסער נאַכט.

די שיינע פאַליאַטשקע האָט אים ניט געענטפערט אויף זיין באַגריסונג און זי האָט אים אָפּגעשטויסן פון זיך אַלס ער האָט איר געוואָלט אומאַרמען.

— דו דערציילט מיר בעסער אויב דו ביסט געווען ביים אַרעל פאַרשטייער קאָנ־סטאַנטין יעפימאָוויץ סאַכאַראָוו? האָסט זו אים איבערגעגעבן אַז זיין טאָכטער איז פאַרליבט אין אַ זשיד?

די אויפגאַמע וואָס זיין מעטרעסע האָט אים געגעבן, האָט אויף כוואַסטונאַוו'ן געמאַכט זייער אַ שלעכטן איינדרוק. ער האָט געפילט ווי דער צאָרן פלאַקערט אין אים אויף, אָבער ער האָט זיך צוריקגע־האַלטן און געענטפערט גערייצט:

— געוויס בין איך געווען, איך האָב אים אַלעם דערציילט. אין אָנפאַנגס האָט ער גאָרניט געוואָלט גלויבן זיינע אייגע־נע אויערן. זיין איינציקע טאָכטער, די טאָכטער פון דעם וואַקנער פּרעדוואָרי־טעל זאָל באַגיין אַזאַ סקאַנדאַל! פאַר־ליבן זיך אין אַ זשיד, און נאָך אין אַ נאַליציאַנער זשיד! דאָן האָט ער מיר אָבער פאַרזיכערט, אַז ער וועט די זאַך אונטערזוכן און ער וועט געמען לידיאַ'ן אויף אַ שטרייפנדן פאַרהער.

לויט ווי איך האָב שפּעטער דערפאָ־רען האָט סאַכאַראָוו טאַקע געגומען זיין טאָכטער אויפ'ן פאַרהער און צווישן פאָ־טער און טאָכטער האָט אויסגעבראָכן אַ שרעקלאַכער שטורם. לידיאַ האָט אָפּן און אומדערשראָקן דערקלערט איר פאָטער, אַז זי ליבט טאַקע דעם אידן, און אַז זי זעט אין דעם קיין פאַרברעכן ניט, עס איז אין אמת'ן דאָך קיין אונטערשייד וואו אַ מאַן גייט, צי אין אַ קלויסטער אָדער אין אַ שול, אויב ער באַזוצט נאָר די מעלות וואָס אַ מיידל זוכט אין אַ מאַן.

— אָט אַזוי האָט לידיאַ סאַכאַראָוואַ גע'טענה'ט צו איר פאָטער.

— און ער? — האָט פאַנעניקאַ יאַר־וויינאַ געפרעגט מיט אַן איינגעהאַלטע־נעם אָטעם, — וואָס האָט ער געזאָגט?

— ער האָט איר געסטראַשעט אַוועק־צישיקן אין אַ מאָנאַסטיר — האָט קאַ־פּיטאַן כוואַסטונאַוו אָפּגעגעבן זיין באַ־ריכט, — ער האָט געשריען, געליאַרמט און עס איז געווען אַ גרויסער סקאַנ־דאַל.

— נו? — האָט פאַנעניקאַ יאַרווינאַ ווייטער געפרעגט — האָט זי זיך אָפּגע־טרייסלט פון איר זשיד? אָדער האָט איר דער פאָטער טאַקע אַוועקגעשיקט אין אַ מאָנאַסטיר?

כוואַסטונאַוו, וועלכער איז אַליין גע־ווען אויפגערעגט פון זיין געליבטער'ס אויפגאַמע, האָט שטאַרק געצויגן דעם רויך פון זיין ברענענדיקן סיגאַר און האָט געקוקט אויף זיין מעטרעסע מיט אַ גיפטיקן שמייכל.

— איך ווייס ניט — האָט ער באַ־מערקט מיט שפּאָט, — וואָס אינטערע־סירט דיר אַזוי שטאַרק די טאָכטער פון דעם וואַקנער רוסישן אַריסטאָקראַט און דער נאַליציאַנער זשיד? וואָס גייט דיר אָן אויב זי ליבט אים, אָדער ער ליבט איר? אָדער אין ביי דיר אַזוי טייער די ערע פון לידיאַ סאַכאַראָוואַ?

און כוואַסטונאַוו האָט זיך גראָב פאַ־נאַנדערגעלאַכט.

פאַנעניקאַ יאַרווינאַ איז רויט געוואָרן און זי האָט אויסגערופן מיט צאָרן:

— זייט וועגן האָסטו זיך גענומען דאָס רעכט מיך צו נעמען אויף אַ פאַרהער? איך גלויב ניט אַז דו ביזט אַהער גע־קומען מיך צו עקזאַמענירן. דו ענט־פער מיר וואָס איך פרעג דיר: וואָס איז געוואָרן מיט לידיאַ'ן?

כוואַסטונאַוו האָט עפּעס געברומט, האָט אַ קריץ געטאָן מיט די ציין און געזאָגט:

— צום טייוול! — ווער ביזטו דען מען זאָל דיר ניט טאָרן אויפרעגן? דו ביסט אַ פּראָסטיטוטקע, וועלכע יעדער מאַן קאָן האָבן. אַלע פאַליאַטשקעס וועלן זיך איבערגעבן דעם ערשטן מאַן וואָס זיי באַגעגענען.

די פאַליאַטשקע האָט מער ניט געקאָנט אויסהאַלטן די באַליידיקונג, אַז זי איז אַ פּאַרסטיטוטקע, און זי האָט אויסגע־שריען:

— און־דאָס רעדסטו? דו, וועלכער האָט זיך אַריינגערעדט אין אונזער הויז און צעשטערט אונזער גליק?! דו, וועל־כער האָט אין גאַליציע געפייערט אַלע ווייסטע הוליאַנקעס?! דו, רוסישער הונט!

אין דעם נעקסטן אויגנבליק האָט זי אַרויסגעשטויסן אַ שרעקלאַכן געשריי פון שמערץ און אַ שווערער קענגשטאַנג איז מיט אַ שווערן קראַך געפאַלן צו דער ערד.

דאָס איז געווען אַ קליינע בראָנזענע סטאַטוע וואָס איז געשטאַנען אויפ'ן טיש און וואָס קאַפּיטאַן כוואַסטונאַוו האָט אַ שליידער געטאָן זיין מעטרעסע מיט אַ קאָפּ אין זיין ווילדן כעס איבער איר באַ־ליידיקונג.

די סאַטוע וואָס ער האָט געוואָרפן האָט צו גוט געטראָפן. זי איז מיט גרויס

:: צו פאַרקויפן ::
FOR SALE

$1.000 קעש און $1.500 אין סטאַק אין פיקסטשורס אין אַ קאָנפעקשאָנערי און רעסטאָראַן ביזנעס צו פאַרקויפן פאַר אַ קאַטערדזש אָדער קליינער פאַר אַ קאַטערדזש אויף דער נאָרט ענד. דאָס איז אייער געלעגענהייט צו באַזיצן אַ גוטע ביזנעס און באַקומען $1.000 קעש.

דזשענעראַל סטאָק, $5.000, ריין פון שולדן, מיט בילדינג און פיקסטשורס, צו פאַרקויפן פאַר ווייניפּעגער פּראָפּערטי.

אייגנטימער פון שלאַכט־הויז איז אַ גרויסער שטאַט אין דער וועסט, זוכט אַן עקספּיריענסד מאַן מיט אַמווייניקסטנס $5.000 קעש, אַלס אַן אינסייד, אַקטיוון מענעדזשער און פאַרטנער. דאָס איז אַ גלענצענדער געשעפט פאַר'ן פאַסיקן מאַן.

סטאָר מיט באַקוועמער וואוינונג פון 4 צימערן, מיט אַ גרויסן סטייבל פאַר 4 פערד, אין גוטן נאָרט ענד דיסטריקט, מוז גלייך פאַרקויפט ווערן פאַר בלויז $1.800 $300 קעש נויטיק. דאָס איז אַ גרויסע מציאה.

אַ גוטע שעווראָלעט 1928 סעדאַן, אַזוי גוט ווי ניי צו פאַרקויפן פאַר אַ קאַטערדזש אין דער נאָרט ענד.

סוויטס צו פאַרענטן אין פאַרשיידענע אַפּאַרטמענטס אין דער נאָרט ענד.

אינשורענס פאַר אַלערליי צוועקן. געלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאָנס 761 55 און 807 53

צו פאַרקויפן אַ קלאַרינעט און דזשעלרי סטאָר אין 198 היגינס עוועניו. די ערשטע קלאַרינעט סטאָר פון מיין סטריט.

פּפּעשל געגריידעד פרישע איינס האַלפּייל און ריטייל. בעסטע צופרידנשטעלונג פריינין. שוואַרץ, 278 באַראָוס עוועניו. טעלעפאָן 54 900.

מאָדערנער קאַטערדזש אויף אַבערדין, ניי דעקערירט, 5 רומס, נייע פוירנעס, גאַ־ראַדזש, פריי $2.800.

באַנגאַלאָ, בעסטער לאָקיישאָן איסט פון מיין סטריט, נייע, העכסט מאָדערנע, 5 רומס, מיט סאַן רום. מאָדערנדזש אויף 6½ פּראָצענט. פריי בלויז $5.500.

9 רום פּולי מאָדערן הויז, אין אויסגע־צייכנטן לאָקיישאָן, צוויי בלאָק פון מיין סטריט, אַ גרויסער באַרגען פאַר שנעלן האַנדל. פריי $3.500.

אויב איר ווילט אַ הויז, זעט

ח. פערלמאַן, י. יאַ. נ. זעלטשען
MUTUAL AGENCIES
796 Main Street Phone 51 000

צו פאַרקויפן אַ קליינעס בלאָק אויף מאָנ־טעג עוועניו, 2 סוויטס פאַרענטן. פריי $12.000. צו פאַרבייטן אויף אַ סטאָר אין דער קאַנטרי. וועגן צו מר. שטיינוואַסער.

W. J. SCHADEK & CO. LTD.
311 McIntyre Blk. Phone 22 782

אָפּן אָוונטן ביז 8 אויינער

:: פערזענלאַכעס ::
PERSONAL

PROF. SCOTT 88 106
290 פּאַרטעדזש עוו. איבער לייסאָוס סטאָער נייסטע בעסטע פּאַקס, טראַס און וואָלץ סטעפּס קלאַסאָ און סטריקסלי פּרעוואַטע לעסאָנס. פולער קורס פון לעסאָנס $5.00

SIMPSON & COMPANY
ביילינפס
לייסענסד און באַנדער
ד. סימפּסאָן, מענעדזשער
404 McINTYRE BLOCK PH. 88 008

שיקט פאַר באַרגען פריי ליסט
פון גאַראַנטירטע איבערגעבויטע ראָיאַלס, אַנדערוואוד, רעמינגטאָנס, פּאָרטייבל און אַ. וו. לייכטע טערמינען. פריער בוך וועגן אַלע מאַרקן פאַרקויפן. מיט יעדער מאַשין.
ROYAL TYPEWRITER AGENCY, DEPT J
288 Fort St., Winnipeg, Man.

אייער אַלטע מעבל געמאַכט ניי
און טאַקע ביי אייך אין דער היים בעסטע אַרבעט פאַר בילליקסטע פריין. רופט מיך אָפּ
23 269

זינגער ניי מאַשינען אויף זייער לייכטע טערמס. גוטע באַרגענס אין גענוצטע מאַ־שינען, גרויסע קרעדיטן פאַר אייער אַל־טער מאַשין. זינגער סטאָר, 300 נאָרט־דיים עוועניו, קאַר. פּרינצעס. דזשאַזעף שייפער, מענעדזשער. טעלעפאָן 86 171.

געלט!
פאַר אייערע באַלדיקע נויטן
$50 ביז $500
צוועלף מאָנאַטן צו באַצאָלן עס צוריק. ריזאָנאַבלע ריינטס. פינקטלאַכע באַדינונג.